

De jongen die iedereen laat lachen

Over het boek

Auteur: Helen Rutter

Vertalers: Joyce Bekkers en Mijke van Leersum

Uitgeverij: Billy Bones

Over de makers

Helen Rutter werkt al vele jaren als actrice. “De jongen die iedereen laat lachen” is haar debuut. Ze kreeg het idee voor dit boek van haar zoon die stottert. Ze wilde een boek schrijven dat hij graag zou lezen. Haar ervaring als stand-upcomedian heeft ze ook verwerkt in dit boek. Helen vindt het veel leuker om zelf verhalen te schrijven dan ze te spelen. Het beste advies over schrijven heeft ze op de universiteit van haar docent gekregen: “Don’t get it right, get it written.” Helen woont op het platteland in de buurt van Sheffield (Engeland) met haar man (die cabaretier is), twee kinderen en twee honden. Ze houdt niet alleen van schrijven, maar ook van wandelen, spelletjes spelen en lezen.

Bron: najaarsbrochure 2020 Billy Bones, <https://www.helenrutter.com>

1. VOOR HET LEZEN

- Wat verwacht je van een boek met deze titel?
- “De jongen die iedereen laat lachen” is het eerste boek van Helen Rutter. Zoek je wel eens informatie op over een auteur, bijvoorbeeld om te weten te komen of die auteur nog meer boeken geschreven heeft? Doe je dat ook wel eens voordat je een boek gelezen hebt?
- Helen Rutter heeft een tijdje gewerkt als stand-upcomedian. Is dat voor jou een reden om een boek juist wel/niet te kiezen?
- Lees je vaker grappige verhalen? Welke?

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Billie Pieters (11 jaar, ik-persoon) houdt van drummen en grappen maken. Hij gaat vaak bij zijn oma lang en oefent zijn grappen bij haar. Hij wil namelijk later cabaretier worden. Hij heeft echter een probleem: hij stottert. Hij wil liever niet weten wat zijn nieuwe klasgenoten op de middelbare school daarvan vinden. Daarom probeert hij op allerlei manieren te voorkomen dat hij hardop moet praten. De grootste pestkop van de klas komt er toch achter en maakt Billie het leven zuur. Als op school een talentenjacht wordt georganiseerd, wil Billie daaraan meedoen. Hij weet niet alleen nog niet waarmee. Als cabaretier of als drummer?

2.2. Cover

- Wat valt je op aan de omslagillustratie? (de titel staat er heel groot op in witte letters tegen een donkerblauwe achtergrond; heel veel LOL-smileys; een jongen die helemaal vastgedraaid is in een snoer van een microfoon, en een hond naast hem)
- Spreekt het omslag je aan? Wat vind je ervan dat de jongen veel kleiner is afgebeeld dan de titel? Waaraan denk je bij de tekening van de jongen? (aan stand-upcomedy; aan vastdraaien in zijn pogingen om van het stotteren af te komen; aan het uitlaten van de hond Zwabber...)

2.3. Personages

- Billie vindt het best spannend om naar de middelbare school te gaan. Hoe weet je dat? “Ik wil er niet aan denken hoe mijn leven op het Bannink eruit gaat zien als me dat niet lukt.” (pp.14-15); “Maar ik ben ook doodsbang, omdat hier nog meer kinderen zijn die me kunnen uitlachen dan op de basisschool.” (pp.21-22)
- Billie wil op de middelbare school graag met een schone lei beginnen. Wat bedoelt hij daarmee? Kan je je voorstellen dat Billie zich zo voelt?
- Billie houdt van lijstjes. Kan je een van zijn lijstjes noemen? Welke lijst is voor hem het belangrijkste? (top-10 ‘grappen’; zo maak je Chloe aan het huilen; manieren om van mijn stotter af te komen (de belangrijkste))
- Billie heeft een goede band met zijn oma. Waaraan kan je dat merken? Hij is graag bij haar, ze accepteert hem zoals hij is en gelooft in hem. Billie belooft haar dat hij een show zal geven en zijn grappen ook op een podium zal vertellen. “Het helpt als mensen me aankijken zoals Oma Let doet. Als iemand stopt met wat hij of zij aan het doen is en me aankijkt en naar me luistert.” (p.51)
- Zodra Billie in de klas wel iets zegt, heeft William Baars door dat Billie stottert. William begint Billie direct erg te pesten. Hoe voelt Billie zich hieronder? (“Zo had ik me het niet voorgesteld op het Bannink. Dat ik me zou verstoppen, bang en alleen.” (p.61))
- Gelukkig voelt Billie zich op school bij twee mensen wel op zijn gemak. Wie zijn dat? (Sigrid, een klasgenoot van de basisschool, ze is erg goed in tekenen en neemt het vaak voor hem op; meneer Osho, Billies mentor, Billie wil met meneer Osho wel praten, hij voelt dat hij zichzelf mag zijn. Meneer Osho: “Luister eens, er is niets mis met anders zijn, vooral niet als artiest. Creatieve mensen hóren anders te zijn dan anderen.” (p.134))
- Wat vind je van Billies oplossing voor zijn voorstelrondje, dat hij met bordjes tekst vertelt dat hij stottert? En van zijn oplossing om als drummer mee te doen met de talentenjacht, zodat hij niets hoeft te zeggen?
- Billie moet heel wat overwinnen op school (zich voorstellen, auditie doen, kiezen tussen twee bands, telefoongesprekken voeren en het podium opstappen tijdens de talentenjacht). Wat heeft op jou de meeste indruk gemaakt?

2.4. Stijl

- Billie vertelt graag moppen; daarvan staan er heel veel in het verhaal. Wat vind je daarvan?
- In verhaal zitten allerlei grappige elementen, niet alleen de moppen. Wat is er nog meer grappig? (Billie overdrijft graag. “Ik weet dat sommige ideeën realistischer zijn dan andere en dat een paar wat extreem zijn, maar ik moet vechten om te overleven.” (p.55) en “Gelukkig is die marteling voor mij voorbij. Het was echt een nachtmerrie.” (p.63); Billie neemt zichzelf niet altijd serieus: “Ik h-h-h-hoop dat ze er e-e-e-e-even voor gaan zitten. Heeeeet k-k-kon wel eens het l-l-langste v-voorstelrondje o-o-ooit w-w-w-woorden.” (p.84))
- Billies observaties zijn vrij beeldend: “Het is hier zo stil. Ik doe mijn ogen dicht en adem de geur van het theater in. Ik kan de warmte van het denkbeeldige publiek bijna voelen, hoor het gelach van grote afstand. Applaus.” (p.61) Kon je dit verhaal voor je zien tijdens het lezen? Denk je dat dit verhaal goed verfilmd kan worden?

2.5. Vertelperspectief / structuur

- Billie is de ik-figuur in het verhaal. “Ik probeer door te gaan. Ik probeer mijn voet op te tillen en voor de andere te zetten, maar ik bevries. Ik kan niet bewegen.” (p.278) Hoe vind je het om op deze manier Billies gevoelens en gedachten mee te krijgen? Waren er momenten waarop je het leuk/niet leuk vond om met Billie mee te lezen/leven?
- Elk hoofdstuk begint met een mop. Was het verhaal net zo leuk geweest zonder deze moppen?
- De hoofdstukken hebben geen titel. Hebben de moppen dezelfde functie als een titel? (de meeste moppen

- bevatten een verwijzing naar (een element in) de rest van het hoofdstuk: “Waarom wil de knuffelbeer geen bonbon? Er zit vulling in.” (p.48), deze mop verwijst naar Billie en Oma Let die samen bonbons eten)
- Er komen veel lijstjes voorbij in het verhaal, sterker nog, het afwerken van Billies belangrijkste lijstje (manieren om van mijn stotter af te komen) vormt de basis van het verhaal. Vind je die lijstjes wel/niet grappig? Of juist storend?

2.6. Tijd

- Het verhaal speelt zich af in deze tijd en begint wanneer Billie voor het eerst naar het middelbaar gaat. Het eindigt met oud & nieuw van dat jaar. Wat maakt het belangrijk om dat als lezer te weten? (Billie beschouwt de middelbare school, waar hij bijna niemand kent, als een nieuwe start; het blijkt geen nieuwe start te zijn; oud & nieuw voelt voor veel mensen ook als een nieuwe start; het lijkt erop dat hij het oude (stotteren als een probleem) achter zich kan laten en met het nieuwe (comedian zijn) kan beginnen)

2.7. Einde

- Billie eindigt het verhaal zoals hij ook begonnen is: met een lijstje. Wat valt je op aan dit lijstje? (het is een aftel-lijstje, zoals je ook aftelt tot het nieuwe jaar)
- Billies lijstje over alle dingen die hem maken tot wie hij is (p.292) lijkt een beetje op het lijstje dat meneer Osho in Billies schrift heeft geschreven: “Dit weet ik over Billie Pieters” (p.148) Denk je dat Billie nu echt anders over zichzelf denkt dan aan het begin van het schooljaar? Hoe weet je dat?

2.8. Sfeerschepping

- Op het omslag staat: “Een van de grappigste en meest ontroerende boeken ooit.” Ben je het wel/niet eens met deze uitspraak? Wat vond jij het grappigst in dit verhaal en wat het ontroerendst?

3. VERWERKING

MATERIAAL

- (wit of gekleurd) papier
- stiften/kleurpotloden/fijnlijner

- Maak je eigen lijstje met een top-10 ‘grappen’ en maak je eigen lijstje met favoriete grappige boeken. Wissel de lijstjes met elkaar uit.
- Op de schutbladen staan nu alleen maar LOL-smileys. Maak nieuwe schutbladen voor “De jongen die iedereen laat lachen”; gebruik ook maar één figuur of laat een scène uit het boek zien.

4. VERDER LEZEN

- Dodo / Mohana van den Kroonenberg (De Vier Windstreken, 2022) – stotteren
- Ik praat als een rivier / Jordan Scott en Sydney Smith (ill.) (Querido, 2021) – stotteren
- Ik ben Vincent en ik ben niet bang / Enne Koens en Maartje Kuiper (ill.) (Luitingh-Sijthoff, 2017) – pesten
- Twitch en de vlucht van de ijsvogel / M.G. Leonard (Lannoo, 2022) – pesten
- Dans! / Mireille Geus (Lemniscaat, 2018) – auditie

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.